

ДО СА "Д.А. ЦЕНОВ"
Катедра „Международни икономически
отношения"

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Емилов Вълчев
Русенски университет „Ангел Кънчев”

ОТНОСНО: Дисертационен труд на тема „Измерения на трансатлантическото партньорство и влиянието му върху българската икономика” с автор Десислава Димитрова Митева

1. Обща характеристика на дисертационния труд

1. Актуалност на темата

Актуалността на изследването се определя, от една страна, поради историческата обусловеност на континента Европа като основна фигура в стопанското развитие на света, а от друга – значимостта и ролята на САЩ като световен икономически лидер. Пресечната точка на тези две страни изисква разработването на правила, по които да се осъществяват процесите на международна търговия и инвестиции. Наред с това, Р България като част от състава на ЕС в условията на тези правила, може да извлече допълнителна изгода от подобни търговски споразумения и процеси.

2. Обект и предмет на изследване

Обект на дисертационния труд са регионалните търговски споразумения от нов тип, а именно – метарегионално търговско споразумение, чрез което се оптимизира търговската регионална интеграция между ЕС и САЩ.

Предмет на разработката са търговските аспекти от постигането на метарегионално споразумение за търговия между ЕС и САЩ и неговото въздействие върху българската икономика.

3. Цел на дисертационния труд

Основната цел на дисертационния труд е да се представят и анализират основните проблеми, съпътстващи възможността за задълбочаване на регионалната взаимосвързаност между трансатлантическите икономики на основата на метарегионално пространство.

4. Задачи и методология на изследването

Реализацията на така формулираната цел предполага решаването на конкретни задачи, определящи логиката на изследването, като от особена важност са следните:

1. Да се проследят формите на регионална икономическа интеграция в пазарното пространство на Европа и Северна Америка чрез критичен преглед на теорията за възникване и развитие на икономическата интеграция, с което да се обоснове необходимостта от преминаването към нова форма на регионално търговско сътрудничество

2. Да се опише ролята и значението на САЩ и ЕС като основни фигури в съвременния международна стокообмен, с което да се изведат възможностите за новите форми на разширяване на търговската либерализация на основата и с инструментариума на регионалната интеграция, основана на метарегионално споразумение от нов тип.

3. Да се анализира същността и структурата на Трансатлантическата зона за свободна търговия между САЩ и ЕС, за да се очертаят възможностите за търговски изгоди и/или заплахи за участниците.

4. Да се изведат очакваните промени в търговския профил на България чрез въздействието Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство, въз основа на което да се обобщят основните изводи от изследването.

В методически аспект изследването се базира върху използването на методите на системния, факторния и сравнителен анализ, статистическата обработка на емпирични данни, както и графическата интерпретация на разглежданите процеси и явления.

5. Обхват на разработката

Представеният дисертационен труд е в общ обем от 187 страници, разпределени в структурен аспект както следва:

- Въведение – 7 страници
- Изложение в три глави – 163 страници
- Заключение – 4 страници
- Приложения – 11 броя

- Използвана библиография – общо 122 източника /8 страници/, от които научна литература на кирилица – 7 броя; научна литература на латиница – 113 броя; интернет страници – 2 бр.

Общата преценка на обема, структурата и използваната библиография е положителна и съответства на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ – Свищов относно получаването на образователна и научна степен „доктор“.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

1. Преценка на разработеността на изследвания в дисертационния труд научен проблем

Разгърнатата структурна форма на дисертационния труд обхваща в достатъчна пълнота и логична последователност поставения за изследване научен проблем. Приложеният дедуктивен подход позволява в контекста на научното познание да се премине от изследването на теоретичните основи и методическия инструментариум на регионалната икономическа интеграция в контекста на релацията „Европейски съюз - САЩ“ (Глава Първа) през теоретичните и методически аспекти на семантичните дескриптори на трансатлантическите икономически отношения (Глава Втора) към търговските въздействия на ТТИП върху икономиката на Р България (Глава Трета).

2. При написването на дисертационния труд авторът Десислава Митева използва приемлив за научно изследване стил и език на изложение. Обемът и инструментариумът на изследвания проблем са напълно достатъчни и обективно обосновани.

3. Представеният автореферат отговаря на всички формални изисквания и отразява в достатъчна степен логиката и всеобхватността на изследвания проблем.

4. По тематиката на дисертационния труд са представени осем научни публикации, в т.ч. 5 научни доклада и 3 научни статии (самостоятелни).

III. Научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Оценката на заявените научни приноси е **положителна**. Чрез тях авторът демонстрира творческа способност да систематизира, надгражда, проучва и проблематизира. Чрез настоящото становище се потвърждават следните научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд:

1. Научни приноси

- Изграден е многоаспектен теоретичен фундамент за регионалната икономическа интеграция въз основа на сравнителен анализ на съществуващи концепции за създаването на регионални търговско споразумения;

- Въз основа на ретроспективен анализ са проследени процесите на регионална икономическа интеграция в пазарното пространство на ЕС и САЩ, изведени са формите на регионална интеграция в двете пазарни пространства, в резултата на което са изведени положителните и отрицателните ефекти на всяка от разгледаните форми.

2. Научно-приложни приноси

- Направен е анализ и синтез на обхвата и на съдържанието на споразумението за Трансатлантическо търговско и инвестиционно партньорство, направена е класификация на очакваните ефекти от ТТИП и са изведени сценарии, основаващи се на изследване на CERP;

- Анализирани са структурата и динамиката на износа и вноса между България и САЩ, като е направена прогноза за бъдещото влияние на ТТИП при съобразяване на конкурентните предимства на българския пазар. Направено е предложение за осъществяване на потенциалния износ на конкретни стоки от българските малки и средни предприятия към американския пазар.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд

1. Как следва да се разбира новия търговски ред, който ще бъде създаден от ЕС и САЩ и как това ще се отрази върху развитието на българската икономика?

2. Би било добре в изложението да не се включват формулировки и обяснения, които ги има в учебните помагала, като това би оптимизирало обема на дисертационния труд.

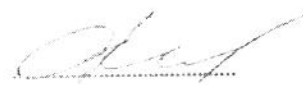
V. Обобщено заключение и становище

Въз основа на изложеното в настоящото становище за представения дисертационен труд считам, че са изпълнени изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А. Ценов“ – Свищов относно получаването на образователна и научна степен „доктор“.

Като член на научното жури формирам ПОЛОЖИТЕЛНА оценка за дисертационния труд на тема **„Измерения на трансатлантическото партньорство и влиянието му върху българската икономика“**, като предлагам на научното жури да присъди на **Десислава Димитрова Митева**

образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Световно стопанство и международни икономически отношения“.

Изготвил становище:

(доц. д-р Георги Вълчев)

гр. Русе

05.11.2018г.